



NEMZETI NÉPEGÉSZSÉGÜGYI ÉS GYÓGYSZERÉSZETI KÖZPONT

Járványügyi és Infekciókontroll Főosztály

Iktatószám: NNGYK/41614-1/2024

Ügyintéző: Dr. Dánielisz

Telefon: +36 (1) 476-1279

Tárgy: Tájékoztatás a WHO által bejelentett nemzetközi jelentőségű egészségügyi veszélyhelyzetről az afrikai mpox járvány miatt

Melléklet: 1 db 2022. évi körlevél

**Valamennyi Fekvőbeteg-Szakellátást Nyújtó
Egészségügyi Szolgáltató Vezetője részére**

S Z É K H E L Y É N

Tisztelt Rektor Úr!

Tisztelt Főigazgató Asszony/Úr!

Az Egészségügyi Világszervezet (WHO) főigazgatója a WHO független szakértőkből álló bizottságának javaslata alapján nemzetközi jelentőségű közegészségügyi veszélyhelyzetnek (PHEIC) nyilvánította az mpox (korábbi elnevezés: majomhimlő) járványt 2024. augusztus 14-én.

Az orthopoxvírusok közé tartozó mpoxot először 1970-ben mutatták ki emberekben a Kongói Demokratikus Köztársaságban. A betegség Közép- és Nyugat-Afrika országaiban endemikusnak számít. **Az mpox-szal kapcsolatosan két éven belül már második alkalommal kerül sor a PHEIC kimondására. Ez először 2022 júliusában történt meg,** mivel akkor főként szexuális érintkezés útján gyorsan terjedt a vírus számos olyan országban, ahol korábban nem észlelték az előfordulását, illetve korábban csak import esetek fordultak elő. Ezt a PHEIC-et 2023 májusában nyilvánították befejezettnek, miután az esetek száma világszerte folyamatosan csökkent.

A WHO tájékoztatása alapján a járványügyi helyzet kapcsán jelenleg az alábbiak állapíthatók meg.

Az mpox vírusának két genetikailag különálló kládja van (I, II.). A 2022-ben jelentős számú megbetegedést okozó, Európát is érintő járványt a II klád okozta, és túlnyomó többségében szexuális úton terjedt főként azon férfiak körében, akik férfiakkal létesítenek szexuális kapcsolatot (MSM).

A Kongói Demokratikus Köztársaságban tavaly egy új vírustörzs (Ib klád) megjelenését és gyors terjedését tapasztalták az ország olyan területén, melyet korábban nem tekintettek az mpox által érintett területnek. Ott egyre növekvő számban fordulnak elő a fertőzések, melyben feltehetően viszonylag nagy szerepet játszik a szexuális úton is történő terjedés, és a Kongói Demokratikus Köztársasággal szomszédos négy olyan országban is

Cím:1097 Budapest Albert Flórián út 2-6., Tel:+ 36 1 476 1100,

e-mail: jarvany.titkarsag@nngyk.gov.hu,

Hivatali kapu KRID azonosító: 355530977

detektáltak megbetegedést, ahonnan korábban nem jelentettek mpox fertőzést: Burundiban, Kenyában, Ruandában és Ugandában. A járvány megállításához összehangolt nemzetközi válaszlépésre van szükség és ehhez jelentős segítséget nyújt a PHEIC kimondása, mely lehetővé teszi a koordinált nemzetközi segítségnyújtást és elősegíti a járvány leküzdéséhez szükséges pénzügyi források mobilizálását.

A Kongói Demokratikus Köztársaság endémiás területein az Ia klád intenzíven terjed feltehetően főként zoonotikus úton, és szoros kontaktus útján, bár a szexuális úton történő terjedés is előfordulhat. Itt a megbetegedettek körében magas a gyermekek aránya, szemben azokkal a területekkel, ahol az Ib terjed, mivel ott a betegek nagy része felnőtt. Az eddigi adatok alapján az Ib klád potenciálisan alacsonyabb klinikai súlyosságú és mortalitású az Ia kláddal képest.

A WHO és más nemzetközi szervezetek is hangsúlyozzák, hogy a jelenlegi ismereteink főként afrikai tapasztalatokra, információkra támaszkodnak, ahol az orvosi ellátáshoz való hozzáférés egyes területeken nagyon korlátozott, a laboratóriumi kapacitáshoz hasonlóan, és lakosság összetétele eltér a fejlett országokétól (pl. Afrikában kifejezetten magas a gyermekek aránya), gyakoribb a HIV fertőzés előfordulása. Mindezek miatt az mpox-ra vonatkozó ottani jellemzők eltérhetnek a fejlett országokban tapasztalhatóktól.

Összességében a jelenlegi helyzetben a 2022. évben, a mpox kapcsán bevezetett intézkedések fenntartása szükséges, melyről a 31427-1/2022/JIF iktatószámú, 2022. május 24-én kelt körlevélben értesítettem a fekvőbeteg ellátó intézményeket, és melyet tájékoztatásul jelen levületemhez mellékelek.

Az egészségügyi szolgáltatóknak a fertőzés gyanújának felmerülésekor 24 órán belül meg kell tennie a bejelentést a Nemzeti Népegészségügyi és Gyógyszerészeti Központ (NNGYK) által működtetett Országos Szakmai Információs Rendszer Járványügyi Szakrendszer Fertőzőbeteg-jelentő alrendszerébe. Ezzel párhuzamosan laboratóriumi vizsgálatra mintavételezés is szükséges, a mintákat az NNGYK laboratóriumába kell küldeni, ahol az mpox kimutatása mellett a kládok azonosítása is megtörténik. Az NNGYK honlapján részletes tájékoztatás található a mintavételezésről, valamint a mpox vizsgálatához külön vizsgálatkérő lap érhető el, kérjük ennek pontos és részletes kitöltését: <https://www.nnk.gov.hu/index.php/mikrobiologiai-referencia-laboratoriumi-foosztaly/szolgáltatások-es-termekek/mintabekuldo-nyomtatványok.html>

Magyarországon 2022 októberétől elérhető az mpox ellen is alkalmazható oltóanyag, az Imvanex (EU engedélyezés szerinti név)/Jynneos (USA-FDA engedélyezés szerinti név), mely 18 éven felettieknek adható, és 28 napos különbséggel 2 dózis szükséges. Az oltóanyag alkalmazási előírása elérhető: <https://ogyei.gov.hu/gyogyszeradatbazis> (az EU-ban alkalmazott Imvanex névre keresve).

A védőoltásokat végző egészségügyi szolgáltatók adatai az NNGYK honlapján elérhetők: <https://www.nnk.gov.hu/index.php/jarvanyugyi-es-infekciokontroll-foosztaly/majomhimlo/majomhimlo-elleni-oltások-oltohelyeinek-elérhetosegei.html> .

Az mpox védőoltásban részesíthetők köre:

1. Posztexpozíciós profilaxisban részesíthetők:

azon személyek, akikről a járványügyi hatóság által végzett kontaktkutatás eredményeként bizonyítást nyer, hogy igazolt majomhimlős személlyel

- a) szoros kapcsolatba (intim, szexuális) kerültek, (az oltást lehetőség szerint az expozíció után 4 napon belül javasolt beadni, de az utolsó kontaktustól számított 14 napon belül is beadható),
- b) közös háztartásban élnek és a szoros kontaktus megvalósul.

2. Preexpoziációs profilaxisban javasolt részesíteni:

- a) a munkájuk során vírus expozíciónak kitett egészségügyi dolgozók, így a majomhimlős betegek ellátását végző egészségügyi dolgozók (pl. bőrgyógyászok, infektológusok, ápolók, asszisztensek), valamint majomhimlős mintákat kezelő laboratóriumi dolgozók.
- b) olyan MSM populációhoz tartozó személy, akinél igazolt bakteriális STI betegség szerepel az anamnézisben az elmúlt 6 hónapban,
- c) olyan MSM populációhoz tartozó HIV-fertőzött, aki több személlyel létesít szexuális kapcsolatot,
- d) olyan személy, aki az oltóorvos megítélése szerint a majomhimlő fertőzés szempontjából kockázati csoportba tartozik, és kéri a védőoltást.

Nem részesíthető védőoltásban,

- a) aki átesett majomhimlő fertőzésen,
- b) akinek az oltás időpontjában majomhimlő-gyanús tünetei vannak, továbbá
- c) aki az első oltás után igazoltan majomhimlőben megbetegedett, második oltást nem kaphat,
- d) akinél egyéb oltási kontraindikáció áll fenn.

A majomhimlő elleni oltás önkéntes és térítésmentes.

Az oltás beadhatóságáról az oltóorvos dönt.

A jelenlegi ismereteink alapján a nemzetközi ajánlásokkal összhangban Európában a széleskörű oltás, illetve az Afrikába utazó turisták védőoltása nem javasolt. A járványügyi helyzet változásával az ajánlás módosulhat.

Kérem, szíves intézkedését, hogy a fentiekről az intézményében a betegellátást végző orvosok - különös tekintettel a bőr- és nemibeteg, valamint infektológiai betegek ellátását végzőkre – a fentiekben és a mellékletekben foglaltakról értesüljenek, és ennek megfelelően járjanak el.

Együttműködését és segítő közreműködését előre is köszönöm.

Budapest, elektronikus időbélyegző szerint

Tisztelettel:

Dr. Müller Cecília
országos tisztifőorvos